

SIMON CONTRA

MISTICISME TECNOPOP

A CURA DE CHRISTIAN ALONSO
04.03.2023 - 28.05.2023

Espai 1 + Centre de Documentació

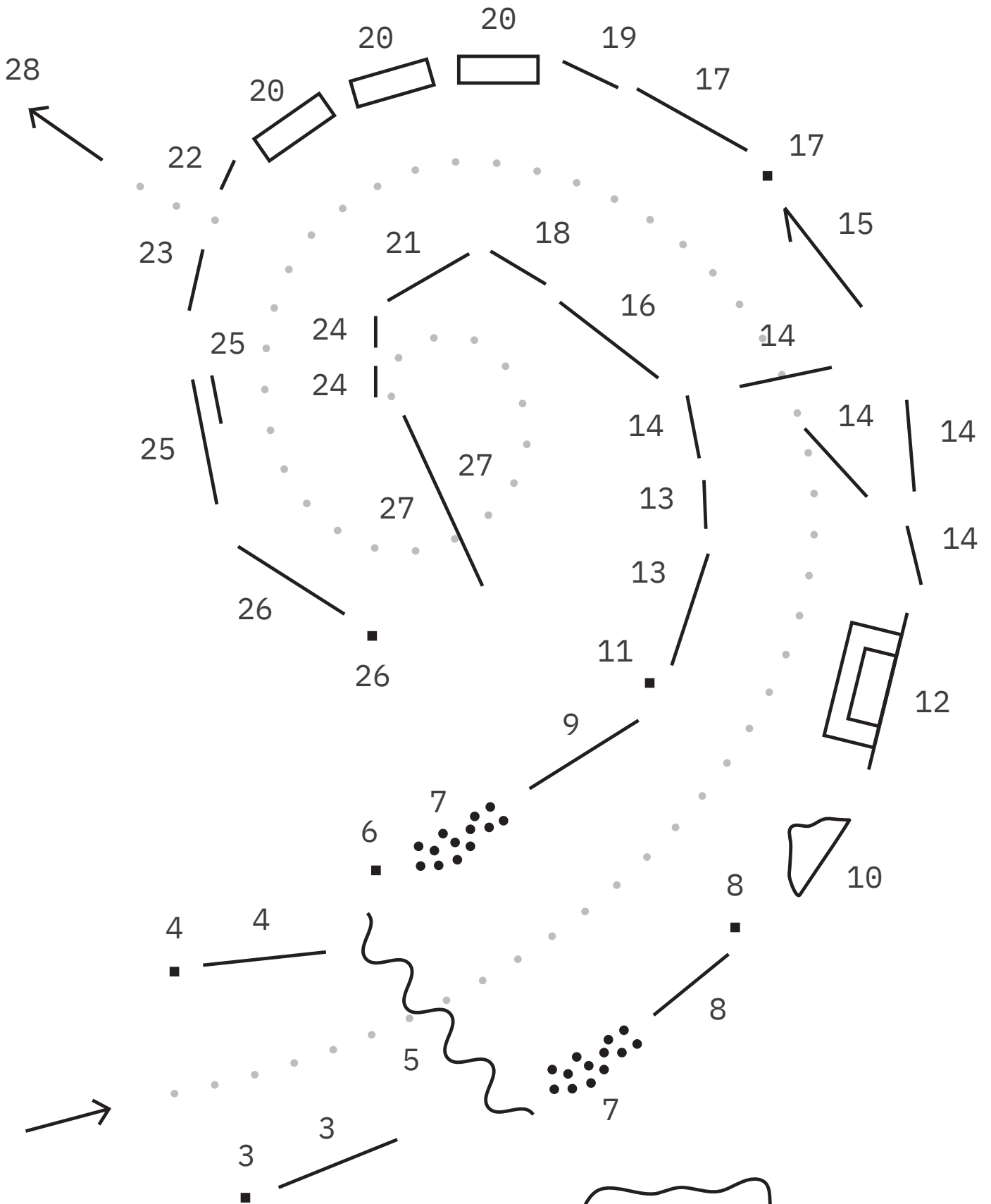

Simon Contra, *Els ous del Siurana*,
2022-2023. Pintura acrílica sobre tela,
180 cm. per 260 cm.

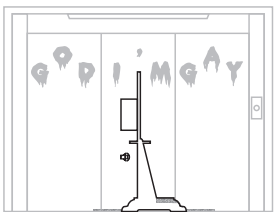
La relació entre l'art i el misticisme, la màgia i l'esoterisme s'ha historitzat partint d'unes fites conegudes: la funció xamànica, totèmica o simbòlica de l'art paleolític; la finalitat ritualística, protectora o feridora de l'art clàssic; el paper didàctic, moralitzant i repressiu de l'art medieval i modern. Menys coneguda, potser, és la tendència dels i les artistes d'avantguarda a abraçar espiritualitats no occidentals o crear-ne de noves, en resposta a les ortodòxies de la religió i la normativitat dels codis socials. En les últimes dècades, però, la proliferació de projectes, estudis i exposicions sobre el tema constata que el misticisme ha adquirit una importància creixent dins la creació contemporània. I avui, la bruixa, les mèdiums i els xamans, així com el tarot, l'astrologia i els encanteris, es reivindiquen des de perspectives feministes, queer, postcolonials i mediambientals.

Simon Contra (la Portella, Segrià) s'inscriu dins la genealogia d'artistes que s'interessen pel que és espiritual, esotèric i ocult. Per mitjà de la pintura, el vídeo i la instal·lació, Contra revisa, reelabora i crea icones religioses i paganes, misteris teològics i mundans, devocions personals i socials. I ho fa amb una sensibilitat que és alhora mística, tecnològica i popular. És a dir, la seua espiritualitat és elevada i ordinària; els seus projectes tecnoartesanals visiten el passat i el futur, i els seus temes es nodreixen de la cultura tradicional i de massa. Apostant per un expressionisme sense remordiments que no renuncia a l'humor, la ironia i la sàtira, l'artista revela l'homofòbia de l'Església i en manifesta les contradiccions; dialoga amb obres mestres de la pintura per qüestionar el racisme i apel·lar a la germanor; construeix santuaris que conviden a la introspecció i a la conspiració; practica exorcismes i ressuscita dictadors per evidenciar la pervivència del feixisme; fabula sobre mons, recrea artefactes enigmàtics i imagina fenòmens paranormals; reconstrueix fets per fer valer el patrimoni natural, cultural i artístic; fa fórmules alquímiques per immortalitzar mites de la cultura pop i LGTBIQ+.

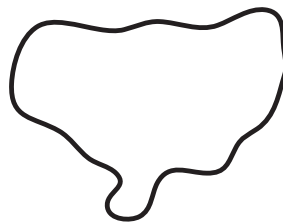
«Misticisme tecnopop» és la primera exposició individual de l'artista lleidatà Simon Contra. Reivindicar la seua figura en una institució com el Centre d'Art La Panera obeeix a quatre motius. El primer, la qualitat, innovació i rigor de la seua obra, la qual s'alimenta de la seua rica cultura visual i musical, i de la seua formació en Belles Arts i Història de l'Art. El segon, el seu misticisme folklòric, que desafia una modernitat capitalista, que, històricament, ha considerat que la creença en els esperits és contrària a la fe en el progrés i als valors racionals, empírics i tecnocientífics que han conduït al colonialisme, al patriarcat i al desastre ecològic. El tercer, la defensa del llenguatge naif, que canalitza la seua percepció extrasensorial i qüestiona un art contemporani elitista dominat per la puresa formal. A l'últim, la seua orientació futurista, que se centra a projectar imaginaris i rebutja mirades nostàlgiques. La disposició dels vint-i-set projectes que inclou la mostra ressegueix l'espiral àuria, una proporció perfecta feta amb un nombre irracional.

1

2

1. GOD I'm gay, 2013/2023. Instal·lació (confessionari customitzat, vinil, reproducció d'àudio [7 min i 56 s]). L'any 2013, i motivat per la inquietud de si pot conciliar les seues creences amb la seua orientació sexual, Simon Contra acudeix a la catedral de Barcelona i confessa al capellà que és gai. L'artista no pregunta si aquest fet és perdonable o no, sinó més aviat si el perdó és realment necessari. Porta un micròfon ocult. Tot queda enregistrat. La veu ha sigut modificada per no revelar la identitat del clergue. «Ave Maria Puríssima... / Sin pecado concebida. / Es la primera vez que me confieso. / Ah, ¿sí? ¿Estás bautizado? / Sí. / ¿Has hecho la comunión? / Sí. / Estas soltero o casado? / Estoy soltero y soy homosexual. / La homosexualidad es una tendencia que hay que corregir... Como el que es alcohólico... Como el que es violento... Es un camino que se tuerce, y que hay que enderezar...»

2. Fairy tale, 2023. Instal·lació (rentavaixella líquid concentrat Fairy®, catenàries, impressió en color). El 5 de març de 2019, Enric Millo, polític del Partit Popular i exdelegat del Govern espanyol a Catalunya, declara en el judici pel Procés que, durant la celebració del referèndum sobre la independència de 2017, es va viure un clima de violència generalitzada. Entre altres qüestions, Millo relata que un agent li va explicar que ciutadans van parar «la trampa del Fairy» a policies, que consistia a abocar el detergent a terra perquè els agents rellisquessin i d'aquesta manera poder «clavar-los puntades al cap». Les xarxes van bullir amb mems, la notícia va ser *trending topic* a Espanya, i la marca Fairy® va millorar el seu posicionament al mercat.

3. Exp. Capsula. Temps. Creu. Terme. Trg., 2021. Videoprojecció (28 min) i col·lecció d'imatges i objectes (dimensions variables). Prèstec de l'Arxiu Comarcal de l'Urgell. El 17 de gener de 2021 es van iniciar unes obres de millora de la plaça Major de Tàrraga. Desenes de veïns i veïnes del municipi es van apropar al centre del nucli antic, encuriosits per la troballa d'un estrany dipòsit de totxo sota la creu del terme, el qual estava cobert per una gran llosa de pedra. Es tracta d'una càpsula del temps creada el 1955, any que s'instal·la la mateixa creu franquista, que acaba substituïnt la gòtica. El misteri envaeix Tàrraga. Acabaran desenterrant el que hi ha dins? En cas afirmatiu, què hi trobaran? L'artista investiga els fets. Consulteu la llegenda enganxada a la peanya, on es descriu els elements que integren la càpsula.

4. The Bishop, 2021. Instal·lació (pintura acrílica sobre paraigua [100 x 100 cm], videoprojecció [4 min]). Una tarda de setembre plujosa, l'artista es passeja per Solsona amb un paraigua pintat de la col·lecció Ikea Family®. Sobre la tela impermeable s'hi pot reconèixer el retrat de l'exbisbe de Solsona, Xavier Novell, i la inscripció «Amor que esdevé...». Al·ludeix al títol de la polèmica glossa dominical de 2017, en què Novell explica que l'homosexualitat pot estar vinculada a l'absència de figura paterna, i que la «desorientació sexual» dels adolescents és deguda a la manca de la «funció educadora des de la identitat maternal femenina i paternal masculina». L'alcalde de Cervera va impulsar una moció de censura per declarar *persona non grata* el bisbe, i l'Ajuntament de Solsona va lamentar les afirmacions, reafirmant el suport a les famílies monoparentals i al col·lectiu LGTBI+. L'acció es va dur a terme durant la setmana en què es va fer pública la relació sentimental entre l'exbisbe i l'escriptora de novel·les eròticosatàniques Sílvia Caballol.

5. The Eyes of the Sea, 2021. Instal·lació (pigments fluorescents sobre cortina transparent, barca inflable, armilles salvavides, armilles reflectores estampades, mantes tèrmiques, silueta retallada, estrelles fosforescents, llum ultraviolada, ventilador d'acer inoxidable; dimensions variables). *The Eyes of the Sea* («els ulls del mar») és una instal·lació immersiva que, partint d'una relectura d'*El rai de la Medusa* de Théodore Géricault (1819), parla de les condicions que determinen l'experiència migratòria en l'actualitat. Sada Keita, afrodescendent nascut a Tortosa i representant de Tarragona a Mister Internacional Spain 2020, encarna l'ideal de vida d'èxit i bellesa normativa com a fórmula d'acceptació social. Les armilles salvavides i la manta tèrmica són símbols de vides marcades per la pobresa, els règims repressius, les violacions de drets humans i la manca de voluntat política.

6. Free Leco (acció alliberadora per al «fachaleco»), 2020. Esmalt sobre armilla trobada (86 x 53 x 5 cm). El *fachaleco* és un neologisme que dona nom a una peça de roba d'abrigar. Es tracta d'una armilla tèrmica encoixinada molt lleugera i que no ocupa espai. Popularitzada a començaments del segle XXI entre els empresaris de Wall Street, a Espanya aquesta peça de vestir se l'han apropiat polítics de dreta i d'extrema dreta: si el tret de sortida el va donar Juanma Moreno Bonilla, a aquest el van seguir Rodrigo Rato, Mariano Rajoy, Pablo Casado, Santiago Abascal, Javier Ortega, etc. Hereu de l'uniforme de caça i d'equitació, i reinterpretat per Uniqlo® com una roba tèrmica sofisticada i urbana, el nou uniforme de la dreta espanyola és, a més, un símbol de nacionalisme conservador sexista, racista i homòfob. Simon Contra intervé l'armilla en un gest exorcitzador de les connotacions reaccionàries de la roba.

7. Catedral de la Santa Alarma, 2020. Instal·lació (paper higiènic, cerveses Boira®; dimensions variables). Projecte que neix en la situació de confinament provocat per la pandèmia de la covid-19, el brot epidèmic causat pel virus SARS-CoV-2 que es va començar a estendre per tot el globus a partir del febrer de 2020. Segons l'ONU, la crisi sanitària del coronavirus és el repte més gran al qual s'han enfrontat els humans des de la Segona Guerra Mundial. Fins avui, ha causat la mort de 5 milions de persones, i n'ha infectat més de 230 milions. Molts països van imposar mesures restrictives, i van obligar la població a quedar-se a casa. A més de problemes respiratoris, l'OMS ha alertat que la pandèmia provoca ansietat, depressió, estrès i trastorns. Durant l'estat d'alarma a Catalunya, Simon Contra s'inspira en la Sagrada Família per construir un santuari fet de materials que van desaparèixer dels supermercats durant la pandèmia.

8. *Espanya se rompe*, 2020. Pintura acrílica i esprai fluorescent sobre tela (114 × 162 cm), llum ultraviolada, casc d'acer (21 × 31 × 24 cm). Apropiant-se del mantra «Espanya se rompe», tan desgastat per la dreta espanyola com l'«Espanya va bien», i invocant les multituds fraternals de Juan Genovés, pintor icònic de la Transició, l'artista es pregunta si avui l'espai entre el nacionalisme unionista i el separatisme excloent pot ser una opció legítima. L'anhel de germanor que defensa Simon Contra ve reforçat per un casc de la Guerra Civil espanyola, model M26, trobat en una finca familiar a la Portella (Segrià), que no se sap a quin bàndol pertanyia, si als nacionalistes o als republicans, perquè protegia els caps de tots dos.

9. *The Abduction of Max Spiers*, 2017-2021. Pintura acrílica i fosforescent, pigments iridescents sobre tela (130 × 195 cm), llum ultraviolada. El 16 de juliol de 2016 va morir l'investigador, ufòleg i teòric conspiracionista britànic Max Spiers, amb 39 anys, per causes que encara avui es desconeixen. El seu cos va ser trobat sense vida al pis d'un amic a Varsòvia, després d'haver expulsat un estrany líquid negre per la boca. Figura reconeguda en observació d'ovnis, els seus seguidors creuen que va ser assassinat per agents governamentals, ja que, segons diuen, investigà fenòmens que els serveis d'intel·ligència volen mantenir silenciats. En un episodi de paràlisi del son, Simon Contra imagina els últims moments de la seua estranya mort.

10. *Spanish Chronovisor*, 2019-2020. Instal·lació (minitelevisor, llibres, impressions en blanc i negre i en color; 150 × 150 cm). La paraula *chronovisor* dona nom a un dispositiu que forma part de la col·lecció del Vaticà, que permet transportar-se a través del temps. Segons el sacerdot François Brune, aquest artefacte va ser inventat pel pare Marcello Pellegrino Ernetti (1925-1994), amb l'ajuda de científics. L'aparell recull i desxifra la radiació electromagnètica emesa pels esdeveniments del passat, i la converteix en una imatge que es projecta en una pantalla de televisió. És així com l'inventor va presenciar, entre d'altres, la mateixa crucifixió de Crist. *Spanish Chronovisor* s'inspira en aquesta tecnologia per projectar un batibull polític de fenòmens passats i recents, que impliquen Santiago Abascal, Maria Lapiedra, Albert Rivera, Froilán, Pepe Rubianes, la reina Leticia, l'exreina Sofia, Willy Toledo, Francisco Franco, Carles Puigdemont o Jiménez Losantos.

11. *The Conspiracy Virus Diaries*, 2020. Col·lecció d'imatges, gifs, textos i vídeos extrets d'internet durant el confinament provocat per la pandèmia de la covid-19. La pràctica de crear imatges digitals o classificar-ne d'existents s'ha popularitzat entre artistes i no artistes arran de la pandèmia. Els «diaris de confinament», que ja s'ha convertit en un gènere, han vehiculat reflexions, frustracions, incerteses i indignacions. L'artista s'inspira en l'*Atlas Mnemosyne* d'Aby Warburg (1924-1929), i crea un catàleg aleatori d'imatges estàtiques i en moviment. I ho fa cada dia, en temps de covid, abans d'anar al gimnàs, i ho publica al seu web, per mantenir el contacte amb els seus seguidors. Es tracta d'un exercici de curadoria influenciat per la conspiranoia nord-americana fomentada per minisèries com *Q: Into the Storm*, de Cullen Hoback (HBO, 2021). L'arxiu multimèdia es pot consultar a través d'una *tablet*. L'arxiu reuneix materials recopilats del 14 al 15 de març de 2020.

12. *9mus@s*, 2018-2019. Instal·lació (pintura acrílica sobre nou llenços, taula, perfums, envàs compartimentat amb herbes, gespa de plàstic, palmera de cartró, ampolla de Varon Dandy; 250 × 150 × 80 cm). *9mus@s* parteix d'una sèrie de perfums feta a partir de la destil·lació natural de diferents herbes i flors adquirides a l'Herboristeria del Rei (Barcelona), oberta de 1818 a 2021. Aquesta col·lecció homenatja les nou Muses de l'antiguitat grega –Cal·liope (poesia èpica), Clio (història), Erato (poesia lírica), Euterpe (música), Melpòmene (tragèdia), Polímnia (geometria), Talia (comèdia), Terpsicora (dansa) i Urània (astronomia)–, les quals estableixen un paral·lelisme amb nou icones de la cultura LGBTI+: les cantants Conchita Wurst, Genis Segarra, Morrissey, Anohni i RuPaul Charles; el filòsof Paul B. Preciado; la directora de cine Lana Wachowski; l'estilista Nicola Formichetti, i l'actor Jo Calderone. Aquestes es contraposen amb un flascó de perfum Varon Dandy, símbol de la cultura patriarcal. *9mus@s* transita entre l'agricultura, l'alquímia i la cultura pop.

13. *iaia*, 2023. Videoprojecció (11 min i 49 s), impressions en color. El projecte de construcció d'una macrogranja de 9.600 porcs ha posat en peu de guerra el veïnat del municipi dels Plans de Sió, especialment el de la vila del Canós. La instal·lació del complex, que equival a vuit camps de futbol, suposa una amenaça contra el patrimoni natural, cultural, arquitectònic i artístic del territori. L'emplaçament del projecte coincideix amb la ruta patrimonial dels castells de la Segarra, un actiu turístic important de la comarca. Molt a prop se situa també la casa natal de Manuel de Pedrolo, al poble de l'Aranyó, construïda al segle xii. També coincideix amb l'estany de Montcortès, que té la qualificació de Zona Especial de Protecció per a les Aus. A més de la qüestió patrimonial, el veïnat està preocupat pel gran impacte mediambiental que implicaria la macrogranja. Simon Contra entrevista diversos veïns i veïnes plens d'anhels, projectes i reivindicacions...

14. *Com pintar la boira*, 2019. Pintura acrílica i esprai sobre cinc llenços (114 × 162 cm cadascun), màquina de boira. En aquesta sèrie de cinc pintures, l'artista barreja, de manera alquímica, figures d'actualitat, fenòmens sociopolítics, personatges de la ciència-ficció i obres d'art de tots els temps. Davant la censura experimentada en una convocatòria artística, Simon Contra decideix cobrir els personatges controvertits amb una capa de pintura blanca, que recorda la boira o la gebrada ponentina. A *Yellow Ribbon Fantasy*, els esperits del bosc de *La princesa Mononoke*, acompanyats de llaços grocs i d'un tractor John Deere, són perseguits per la Policia Nacional i pel monstre Demogorgon de *Stranger Things*. L'escena queda contemplada per l'*Slender Man*, unes garses volant i l'ovni de San José de Valderas. A *Wanderer above the Sea of Fog II*, Santiago Abascal i Francisco Franco arriben a la presó de Lledoners, a tocar d'una granja porcina. Els espectres del feixisme queden

fixats per una boira només interrompuda pel vers «malgrat la boira cal caminar», de Lluís Llach. *Waterloo. Live!*: és un directe de l'expresident de la Generalitat Carles Puigdemont, des de la residència oficial a l'exili de Waterloo, Bèlgica. A *Caragol treu banya... (after Goya)*, un caragol bover substitueix el Gos semienfonsat de Goya (1819-1823), per cobrir, amb la seua bava, una estelada censurada. A *Ghostly Vision II*, Felip VI es disfressa del dimoni aparegut a *Visió fantasmal* de Goya (1801), i és acompanyat per les infantes d'*El resplandor*, la creu Dozulé de la Portella, la Seu Vella, i l'elefant Juan Carlos I. No us perdeu l'activitat vinculada a aquest projecte! Consulteu-ne els detalls en el programa que podreu trobar més avall.

15. La Pava de Bélmez de la Moraleda, 2017-2018. Pintura acrílica i fosforescent, i pols de marbre sobre tela (130 x 195 cm); detector de moviment; llum ultraviolada. Les cares de Bélmez de la Moraleda (Jaén) són un conjunt de representacions antropomòrfiques fantasmals aparegudes al paviment de la casa de Maria Gómez Cámara, a partir de l'any 1971. «La Pava» va ser la primera a ser descoberta, i sol associar-se a un guàrdia civil mort durant la guerra de 1936. Convertit en un fenomen paranormal de gran ressò, investigadors van arribar a la conclusió que les cares obeïen a un fenomen de *teleplàstia*, és a dir, una manifestació visual d'una força sobrenatural, que pot ser naturalista o esquemàtica. El parapsicòleg Germán de Argumosa va gravar nombroses psicofonies, com «El infierno empieza aquí», i finalment es van descobrir restes òssies al subsol de la casa, per la qual cosa degué ser un cementiri.

16. Cinemes Lumiere, 2002/2018. Videoprojecció (7 min i 47 s). Els Lumiere van ser uns cinemes emblemàtics que van apropar la cultura cinematogràfica als lleidatans i lleidatanes durant més de vint anys. Inaugurats l'any 1981 al carrer Acadèmia, els Cinemes Lumiere van ser clausurats l'any 2002, coincidint amb l'obertura dels Lauren, el primer multicinema de la ciutat. Superposant gravacions de l'any 2002 amb imatges de 2018, l'artista construeix un relat protagonitzat pel Sr. Pedro i la seua gossa Rufina, que viuen al portal dels antics cinemes. Una citació de James Cameron en la pel·lícula *Titanic* serveix a l'artista per descriure l'esfondrament dels cinemes de barri, obligats a tancar per l'obertura de les multisales i per les plataformes digitals de *streaming*. La mateixa condició nòmada del protagonista, amb la seua motocicleta ambulant i Rufina, la seua inseparable gosseta, recorda els orígens del setè art, i la contínua transformació que està patint.

17. Josmar Da Lee, 2015-2016. Instal·lació (videoprojecció [5 min i 33 s]; maniquí amb bata, barretina, espadenyes, bastó, bigoti, tap de suro). Posant-se en el paper de director d'art, Simon Contra produeix un videoclip enregistrat amb un telèfon mòbil, en el qual Josmar Gerona, cantant icònic de l'*eurotrash* i estrella mediàtica, queda transfigurat en Salvador Dalí, pintor surrealista empordanès. Vestit amb una bata d'espinals àuries estampada per José del Pozo Ramírez, pare del cantant, espadenyes comprades al mateix lloc on ho feia el mateix Dalí, i el bigoti de les deu i deu, Josmar executa una dansa d'aparellament amb el cosmos en una platja de Barcelona. Personificació de personificacions... Hipnosi de tap de suro... Viatge astral...

18. Érika Ortiz, 2017. Pintura acrílica sobre tela (100 x 100 cm). La mort sobtada de la germana petita de la reina Leticia, Érika Ortiz, el 7 de febrer de 2007, amb 31 anys, va desencadenar tota mena de teories conspiratives. Una de les més esteses era aquella que afirmava que Érika havia mort en les mateixes condicions que Marilyn Monroe, és a dir, enverinada pels serveis d'intel·ligència. David Rocasolano, cosí i advocat de Leticia abans de ser princesa, i autor del llibre *Adiós, princesa* (2013), explica que Érika, poc abans de morir, li havia dit: «Me han dejado sola». La pintura de Simon Contra s'inspira en l'obra *Hi Paul can you come over I'm really frightened*, de Stella Vine (2003), que també es fa ressò del misteri que envolta la mort de Lady Di.

19. Los milagros existen, sólo hay que creer en ellos, 2017. Pintura acrílica sobre tela (100 x 100 cm). Encara que no hi ha cap registre audiovisual, es creu que Leticia Ortiz pronuncià aquesta frase als Premis Príncep d'Astúries 2003, abans d'annunciar el compromís de casament amb el llavors príncep Felip. Així ho recullen a l'AMP (*Alguna pregunta més*)... La «tiara de les petxines», fabricada pel taller Mellerio dits Meller, va ser adquirida per Isabel II el 1867, fou heretada per Sofia de Grècia, i actualment forma part de la col·lecció de joies de la reina Leticia. Basat en un dibuix d'Oscar Massin, el seu disseny incorpora un arc de perles en forma de pera, que estan a punt de ser engolides per l'espuma semental d'on va néixer la deessa Venus...

20. Esoteric Mainstream, 2015. Vaixella. Pintura sobre plats de porcellana (23 x 23 cm, plans i enciamera; 20 x 20 cm, fondos; 19 x 19 cm, postres). Préstec de la col·lecció Josep Maria Civit. Inspirant-se en una vaixella familiar decorada amb motius dalinians del diari *La Vanguardia* (2004), Simon Contra dissenya una col·lecció de plats en què plasma el seu panteó personal de personatges de la cultura pop, el món paranormal i el gènere del mal gust: la drag-queen Divine ingerint fems a *Pink Flamingos*, Lady Gaga amb el seu vestit de carn, el cineasta David Lynch, el personatge de *Star Wars* Yoda, l'orca Willy, E. T. o Lady Di. També hi apareixen paisatges: Yellowstone (amb el volcà apocalíptic), Àrea 51 (residència secreta de vida alienígena), el país d'Oz, el castell Disney, Mordor o la mansió de Michael Jackson Neverland. Els plats de postres amaguen més misteris: l'enigma del manuscrit Voynich, les esferes de Klerksdorp, l'espasa Excalibur, la calavera de vidre o l'Arca de l'Aliança, i la tomba secreta de Jesús.

21. Illuminated Portrait of Michael Jackson Dead, 2014-2015. Pintura acrílica sobre tela (81 x 116,3 cm), sistema d'il·luminació LED amb trípode. Atret per la fascinació que desperta la figura de Michael Jackson, ahora geni i monstre, víctima

i botxí, negre i blanc, Simon Contra fa un retrat que reproduïx una fotografia on es veu el rei del pop moribund, en una llitera, dirigint-se a l'hospital. La imatge va ser filtrada en el judici contra el doctor Conrad Murray, metge personal de Jackson, i condemnat per homicidi involuntari per administrar-li una dosi incorrecta de sedant. Des d'alguns cercles s'especula que Michael Jackson no ha mort, sinó que viu als Emirats Àrabs, i que hauria planejat la seua mort per viure una segona vida, des de l'anonimat.

22. *Mona Montserrat*, 2014. Pintura acrílica sobre tela (61 × 50 cm). Aquest retrat surrealista, que fusiona la Gioconda i la Moreneta, parteix de l'interès de l'artista per la densitat d'energies biològiques, culturals, espirituals i religioses que habiten la muntanya de Montserrat. A banda de les religions tradicionals i les rutes patrimonials, en aquest cim sagrat s'hi concentren cada mes nombrosos apassionats de la ufologia per veure ovnis. Simon Contra s'inspira en el llibre *Leonardo, los años perdidos* (2008), on José Luis Espejo parla de les connexions entre Florència i Barcelona al segle xv, i d'una cultura dominada per l'alquímia, l'astrologia i la màgia. Es creu que Da Vinci tenia un cosí que va viure a Barcelona; Leonardo, en una de les visites al seu cosí, va passar una temporada a Montserrat, on li encarregaren un retrat de sant Jeroni. També es diu que en època contemporània, els electricistes s'endinsaven a les coves laberíntiques amb els ulls embenats perquè creien que amagaven les despulles de Jesús i fragments del Sant Grial. *Mona Montserrat* forma part del projecte «Mystery Guest», que parteix de l'estada de l'artista al convent de monges benedictines de Sant Benet de Montserrat.

23. *Russian Lovers*, 2014. Pintura acrílica sobre taulers de suro (38,7 × 59 cm cadascun). Sèrie de dues pissarres de suro on l'artista plasma atacs a persones LGTBIQ+ per part dels integrants d'Occupy Pedophilia, un moviment integrat per joves neonazis ultranacionalistes russos. Emparats per la «lleï de propaganda gai» signada per Vladimir Putin el 2013, els seus membres utilitzen les xarxes socials per atraure les seues víctimes, a les quals filmen mentre les colpegen i les humilien, per exemple, llançant-los orina. Amb la falsa coartada de pedofília, aquest moviment persegueix públicament i assetja gratuïtament, i fins i tot han arribat a assassinar joves, segons informa l'activista Valentin Degtyarev. Les imatges de les vexacions contrasten amb les imatges icòniques de Putin caçant, pescant o muntant a cavall, amb el seu tors nu, que accentua l'homoerotisme reprimint en els règims totalitaris. El moviment es va estendre per Espanya el 2013 amb el nom de Pilla Pilla.

24. *War or Peace*, 2023. Instal·lació (impressions en color, mesures variables; bandera d'Ucraïna, 100 × 150 cm). L'artista acudeix a un centre d'entrenament de coloms missatgers de Catalunya. El seu objectiu és entrenar els animals perquè esdevinguin agents secrets, i que siguin missatgers de la pau, en l'actual context de la guerra russo-ucraïnesa. L'entrenament comporta una immersió en paraules prohibides a la premsa russa: *assalt, declaració de guerra o invasió*. A aquestes paraules les acompanyen el retrat de Putin convertit en icona gai i el cartell del film de Ridley Scott *Child 44*, prohibit a Rússia, ja que retrata la corrupció, l'autoritarisme antidemocràtic de la Rússia de Stalin. L'última fase consisteix en la instal·lació de dues anelles, una amb la bandera d'Ucraïna, i l'altra amb el telèfon de les Nacions Unides.

25. *ommm*, 2022-2023. Instal·lació (videoprojecció [9 min i 41 s]; fotografies de Josep Jové, 2001). L'any 2000 van aparèixer unes estranyes formes circulars de grans dimensions en uns camps de civada als Omellons, un poble de la comarca de les Garrigues. Els veïns i les veïnes debaten, encara avui, si els dos cercles concèntrics, de 25 i 36 metres de diàmetre, van ser fets amb herbicida per la mà humana, o si van sorgir per l'aterratge d'un objecte volador no identificat. Deu anys després, es publica a la premsa local una fotografia del que podria semblar un ovni mentre sobrevola el campanar de l'església del poble. L'artista torna als Omellons per parlar amb el veïnat i investigar els fets. No us perdeu l'activitat vinculada amb aquest projecte! Consulteu-ne els detalls en el programa que podreu trobar més avall.

26. *Butsènit Vision*, 2023. Instal·lació (videoprojecció [10 min i 41 s]; recreació imaginària de «la pedreta» [fòssil de nacre]; fotografia de J. Garsaball, 1995). Un diumenge de març de 2012, els veïns i les veïnes de Butsènit, una partida de l'Horta de Lleida, es desperten i s'adonen que algú ha robat la relíquia de la seua parròquia. Es tracta d'un fòssil de nacre que posseeix propietats curatives, i que era molt estimat pels seus fidels. Encara que els lladres també havien robat una imatge de sant Antoni, el recipient de les hosties i un calze de plata, els parroquians demanen que els retornin «la pedreta», que és el que té més valor simbòlic. Durant segles, els fidels van pelegrinar a la parròquia de Santa Maria per ser curats de malalties relacionades amb la visió. La tradició mana que, després de fregar l'ull amb la relíquia, els fidels havien de rentar-se la cara amb l'aigua de la font. Però, després de la desaparició, només els queda el ritual de l'aigua. «Això és el que faig cada dia... Sembla que m'ajuda a viure i a veure-hi més...» Històricament, la parròquia ha tingut una doble funció protectora, ja que a més de curar el mal de vista, va servir de refugi de la col·lecció d'art de l'Ajuntament de Lleida durant la Guerra Civil...

27. *Els ous del Siurana*, 2022-2023. Pintura acrílica sobre tela (180 × 260 cm cadascun). Selecció d'imatges i documents de l'arxiu personal de Teresa Nogués. D'entre les escultures de rotunda de la ciutat de Lleida, els coneguts «Ous del Siurana» ocupen un lloc primordial en l'imaginari popular. Aquesta escultura monumental, batejada originalment per la seua creadora com a *Sense títol*, està

ubicada a la glorieta Font i Quer (confluència entre l'avinguda Pearson i el carrer Xavier Puig i Andreu, al barri de Pardinyes), i és de l'artista Teresa Nogués i Santamaria. Consisteix en dues grans estructures ovoidals, metàl·liques i estriades, que contenen còdols de riu. Indiquen el final de la trama urbana i el començament del parc de la Mitjana, la zona verda periurbana més gran de la ciutat, de gran interès ecològic i de gran estima pel veïnat. El seu significat popular n'ha suplantat el significat artístic, i en comptes d'una al·lusió a la natura, ha passat a ser un símbol de l'individualisme i la tossuderia d'Antoni Siurana, alcalde socialista de Lleida (1979-1987 / 1989-2004) i artífex de la transformació urbanística de la ciutat a finals del segle xx. No hi ha cap monument lleidatà d'època contemporània que hagi generat tant d'impacte mediàtic. No us perdeu l'activitat vinculada amb aquest projecte! Consulteu-ne els detalls en el programa que podreu trobar més avall.

28. *Somnis de rocalla*, 2023. Instal·lació (cova de paper kraft i cartró, pintura acrílica i serradures; llibre d'artista [19,6 × 28,1 cm; 32 p.]; objectes de tècnica mixta i dimensions variables). Després de visitar una exposició del pintor Nicolai Roerich a la Casa del Tibet de Barcelona, l'artista inicia una línia de recerca sobre els imaginaris socioculturals de les coves. Més enllà de l'interès que desperten des del punt de vista geològic, les coves són un fenomen antropològic, filosòfic, espiritual, místic i ocult que ha acompanyat els humans al llarg de la seua història. Han sigut la nostra primera llar. Vehiculen rituals d'iniciació, fosc i revelació. Són llocs d'introspecció, i també de turistificació massiva; preserven un interès natural, i també comercial... Com a part d'aquesta recerca, l'artista culmina, l'any 2018, un llibre d'artista on combina texts, imatges i fotografies Polaroid. Aquesta publicació ha motivat la construcció d'una cova de paper al Centre de Documentació de La Panera, feta en col·laboració amb Yolanda Zucar, artista vinculada a la tradició del pessebre vivent del barri de Magraners de Lleida. A més del llibre d'artista, aquesta cova acull en les seues cavitats el pessebre amb què Simon Contra va guanyar el concurs del poble l'any 1991; banderoles de les coves d'Altamira i de Mallorca; un record del santuari de Covadonga; un reproductor de diapositives de les coves del Drac; una cinta VHS d'*Els Goonies*; fotografies fetes pel mateix artista de les coves del Drac, de les coves de salnitre de Montserrat (a Collbató), de la cova dels Moros de la Portella (orifici), d'El Bosc de les Fades, d'Iker Jiménez a Altamira...

Exposició

Comissariat:
Christian Alonso
Coordinació d'exposicions:
Antoni Jové
Muntatge:
Jordi Alfonso,
Carlos Mecerreyes
i Teresa Nogués

Centre d'Art la Panera

Direcció:
Christian Alonso
Coordinació d'exposicions:
Antoni Jové
Centre de documentació:
Anna Roigé
Educació: Helena Ayuso
Programes públics:
Roser Sanjuan
Manteniment:
Carlos Mecerreyes

Horari

De dimarts a dissabte,
de 10 a 14 h
i de 17 a 19 h
Diumenges i festius,
d'11 a 14 h
Dilluns tancat

ACTIVITATS VINCULADES

Aforament limitat.

Inscripció prèvia.
infolapanera@paeria.cat

MARÇ

25 12H**Els cercles als camps de cultiu**

Conferència a càrrec de Josep Guijarro, investigador ovni i divulgador de misteris.

ABRIL

03 10H**Com despintar la boira. Revelació de capes pictòriques censurades.**

A càrrec de Rosaura Janó, restauradora.

MAIG

27 12H**Els ous del Siurana. Iconicitat, simbolisme i significació dels monuments urbans.**

Taula rodona amb Teresa Nogués (artista), Simon Contra (artista) i Christian Alonso (director del Centre d'Art la Panera).

HO ORGANITZA

HI COL·LABORA

